

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 4Obdo/62/2020
Identifikačné číslo spisu: 4603899806
Dátum vydania rozhodnutia: 29.10.2021
Meno a priezvisko: JUDr. Alena Prieceľová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2021:4603899806.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu: Slovenská republika, v mene ktorej koná Ministerstvo dopravy a výstavby Slovenskej republiky, so sídlom Námestie slobody 6, 810 05 Bratislava - mestská časť Staré Mesto, IČO: 30 416 094, zastúpený advokátskou kanceláriou Advocatur Gémeš, Filipová & Partner AG, so sídlom Städtle 17, 9490 Vaduz, Lichtenštajnské kniežatstvo, konajúcou prostredníctvom organizačnej zložky BOOM & SMART Slovakia, so sídlom Dolná 370/6A, 974 01 Banská Bystrica, IČO: 53 096 428, proti žalovaným: 1. ARTTEP a.s., so sídlom Hlavná 1062/30, 900 31 Stupava, IČO: 00 598 321, 2. Ing. Miroslav Šefčík so sídlom Podjavorinskej 37/1, 917 01 Trnava, správca konkurznej podstaty úpadcu ARTTEP a.s., so sídlom Hlavná 1062/30, 90031 Stupava, IČO: 00 598 321, 3. EDENHAM VENTURES LTD., so sídlom 35A Regent Street, Jasmine Court, Belize City, Reg. číslo 71,600, 4. GEBISA HOLDING Ltd., so sídlom Level 2, Nia Maill, Vaea Street, Apia, Samoa, zastúpený VRBA & PARTNERS s.r.o., so sídlom Sliezska 9, 831 03 Bratislava, IČO: 35 918 225, 5. 365.bank, a.s. (pôvodne Poštová banka a.s.), so sídlom Dvořákovo nábrežie 4, 811 02 Bratislava, IČO: 31 340 890, 6. POLARIS GAMMA, a.s. v likvidácii, so sídlom Hattalova 12/C, 831 03 Bratislava, IČO: 35 708 743, o určenie neplatnosti záložných zmlúv a neexistencie záložného práva, vedenom na Okresnom súde Topoľčany pod sp. zn. 4C/186/2003, na dovolanie žalovaného v 4. rade proti rozsudku Krajského súdu v Nitre č. k. 15Cob/150/2018-1204 zo dňa 17. septembra 2019, takto

rozhodol:

- I. Dovolanie žalovaného v 4. rade o d m i e t a .
- II. Žalobca m á n á r o k na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Nitra ako súd prvej inštancie (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „prvoinštančný súd“) rozsudkom č. k. 4C/186/2003-1057 zo dňa 10. 07. 2018, svojím prvým výrokom určil, že záložné právo v prospech žalovaného v 3. rade EDENHAM VENTURES LTD., so sídlom 35A Regent Street, Jasmine Court, Belize City, Reg. číslo 71,600 na stavby: autodielňa ev. č. X na parc. č. XXXX/X,

plynová kotolňa ev. č. X na parc. č. XXXX/X a garáže ev. č. X na parc. č. XXXX/X zapísané na LV č. XXXX v kat. úz. K. v časti C: ĽARCHY, pod por. č. 1 ako záložné právo podľa záložnej zmluvy V. - XX/XX neexistuje. Druhým výrokom určil, že záložné právo v prospech žalovaného v 4. rade GEBISA HOLDING Ltd., so sídlom Level 2, Nia Mall, Vaea Street, Apia, Samoa zapísané na LV č. XXXX v kat. úz. K. v časti C: ĽARCHY pod por. č. 1 ako záložné právo podľa zmluvy o zriadení záložného práva č. XXX/XX na stavbu: prevádzková budova VPV ev. č. X - postavená na parc. č. XXXX/X - V. XXXX/XX - XXX/XX neexistuje. Žalobu v časti určenia neplatnosti záložnej zmluvy č. XXX zo dňa 01. 07. 1994 uzatvorenej medzi žalovaným v I. rade a VÚB a.s., pobočka Topoľčany, v časti určenia neplatnosti zmluvy č. XXX o zriadení záložného práva k nehnuteľnému majetku uzatvorenej dňa 02. 10. 1995 medzi žalovaným v I. rade a VÚB a.s., v časti určenia neplatnosti zmluvy č. XXX/XX o zriadení záložného práva k nehnuteľnému majetku uzatvorenej dňa 07. 06. 1996 medzi ARTEPSTAV, spol. s r.o. a VÚB a.s., v časti určenia neplatnosti zmluvy o zriadení záložného práva k nehnuteľnostiam č. XX/XX uzatvorenej medzi Slovenskou štátnou sporiteľňou v Bratislave a žalovaným v I. rade, v časti určenia neplatnosti záložnej zmluvy č. X/XX uzatvorenej dňa 19. 02. 1992 medzi žalovanými v I. a 5. rade a v časti určenia neplatnosti záložnej zmluvy č. XX/XX uzatvorenej dňa 06. 07. 1992 medzi žalovanými v I. a 5. rade, zamietol (tretí výrok prvoinštančného rozsudku). Napokon štvrtým výrokom súd prvej inštancie uložil žalovaným v 3. a 4. rade povinnosť zaplatiť na účet Okresného súdu Topoľčany súdny poplatok za podanú žalobu o určenie neexistencie záložného práva, a to každý po 99,50 eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Žalovaným v I., 2., 5. a 6. rade priznal proti žalobcovi náhradu trov konania v plnom rozsahu (piaty výrok prvoinštančného rozsudku). Žalobcovi a žalovaným v 3. a 4. rade navzájom náhradu trov konania nepriznal (šiesty výrok rozsudku).

2. Súd prvej inštancie tak rozhodol po tom, ako Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „Ústavný súd SR“ alebo „ústavný súd“) nálezom č. k. III. ÚS 678/2014-55 zo dňa 17. 03. 2015 (č. I. 802) vo veci sťažnosti žalobcu rozhodol tak, že základné právo žalobcu vlastniť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „Ústava SR“ alebo „ústava“), základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv

a základných slobôd (ďalej len „Dohovor“) rozsudkom Krajského súdu v Nitre č. k. 15Cob/52/2013-683 zo dňa 19. 06. 2013 bolo porušené a označený rozsudok zrušil a vec vrátil Krajskému súdu v Nitre na ďalšie konanie. Preskúmaním napadnutého rozsudku ústavný súd zistil, že krajský súd sa dôsledne neriadil ústavnými a zákonnými požiadavkami kladenými na obsah odôvodnenia rozhodnutia, pretože žiadnym spôsobom nereagoval na právne relevantnú argumentáciu žalobcu ako sťažovateľa vychádzajúcu zo skorších právoplatných rozhodnutí všeobecných súdov vydaných v konaní o určenie neplatnosti prevodu majetku štátu na iné osoby a v konaní o určenie neplatnosti právnych úkonov - ďalších záložných zmlúv. Poukázal na nález č. k. II. ÚS 349/09-36 zo dňa 20. 01. 2010, v ktorom ústavný súd zdôraznil, že vzhľadom na zásadu prejudiciality vyplývajúcu z ustanovenia § 135 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O. s. p.“) ako aj na zásadu viazanosti súdu právoplatnými rozhodnutiami vydanými v inom konaní podľa § 159 ods. 2 O. s. p., konajúci všeobecný súd nemá možnosť výberu v otázke, či bude rešpektovať právoplatné rozhodnutie vydané v inom konaní, ktoré rieši otázku javiacu sa prejudiciálnou v súvislosti s riešením daného prípadu. Pokiaľ pri riešení prejudiciálnej otázky zaujme odlišné stanovisko, je takýto jeho postup resp. z neho vyplývajúci záver arbitrárny pre jednoznačný rozpor so zákonom. Poukázal tiež na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej tiež „Najvyšší súd SR“, „najvyšší súd“ alebo „NS SR“) sp. zn. 1Cdo 96/1995 z 01. 07. 1998, v ktorom najvyšší súd vyslovil, že absolútna neplatnosť právneho úkonu (negotium nullum) nastáva bez ďalšieho priamo zo zákona (ex lege) a hľadá sa naň, akoby nebol urobený; táto neplatnosť nemôže byť zhojená dodatočným schválením (ratihabíciou) a nemôže konvalidovať ani dodatočným odpadnutím dôvodu neplatnosti. Absolútne neplatný právny úkon nespôsobí právne následky ani v prípade, že na jeho základe už bolo kladne rozhodnuté o vklade vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností.

3. Následne Krajský súd v Nitre uznesením č. k. 15Cob/59/2015-845 zo dňa 30. 09. 2016 zrušil predchádzajúci rozsudok Okresného súdu Topoľčany č. k. 4C/186/2003-607

zo dňa 14. 12. 2015 o zamietnutí žaloby v celom rozsahu a vec mu vrátil na ďalšie konanie s poukazom na vyššie citovaný nález ústavného súdu, podľa ktorého v doterajšom konaní neboli zohľadnené právne účinky skôr právoplatne skončených konaní.

4. Po rozhodnutí Ústavného súdu SR a Krajského súdu v Nitre, súd prvej inštancie na základe predchádzajúceho dokazovania i jeho doplnenia dospel k záveru, že žaloba o určenie neplatnosti záložných zmlúv a neexistencie záložných práv žalovaných v 3. a 4. rade je iba čiastočne dôvodná, a to v časti neexistencie záložných práv žalovaných v 3. a 4. rade, preto v tejto časti žalobe vyhovel a v časti určenia neplatnosti záložných zmlúv žalobu ako nedôvodnú zamietol.

5. Z odôvodnenia prvoinštančného rozsudku vyplýva, že žalobca (pôvodne ním bolo Mesto Topoľčany s tým, že uznesením č. k. 40186/2003-278 zo dňa 17. 01. 2007 v spojení s uznesením Krajského súdu v Nitre č. k. 15Cob/39/2007-283 zo dňa 31. 05. 2007 súd pripustil zámenu účastníkov na strane žalobcu) sa podanou žalobou domáhal určenia neplatnosti záložných zmlúv uzatvorených medzi žalovanými, a to záložných zmlúv, ktorých vklad bol povolený pod č. V. XXX/XX, V. XXXX/XX a V. XXXX/XX a ktoré uzavrel žalovaný

v I. rade so žalovaným v 4. rade, ako aj záložnej zmluvy V. XXXX/XX uzavretej medzi žalovaným v I. rade a právnym predchodcom žalovaného v 3. rade a taktiež záložných zmlúv registrovaných Štátnym notárstvom v Topoľčanoch pod č. RIII XXXX/XX a RIII XXX/XX uzavretých medzi žalovaným v I. rade a žalovaným v 5. rade z dôvodu, že tieto sú od počiatku neplatné, nakoľko majetok žalovaného v I. rade, na ktorý sa vzťahovali záložné zmluvy, bol vylúčený z konkurznej podstaty úpadcu, z dôvodu ktorého nemohlo dôjsť k vzniku platných záložných zmlúv, pričom na jeho strane je naliehavý právny záujem na určovacej žalobe, nakoľko stále existuje reálna hrozba, že by sa jeho majetkom uspokojili pohľadávky žalovaných. Z uvedeného dôvodu v súčasnej dobe nemôže voľne disponovať so svojim majetkom. Poukázaním na ust. § 151a ods. 1, § 151b ods. 1, 4, § 151d ods. 1, § 151f ods. 1, § 39 a § 40 ods. 1 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“) a § 137 písm. c/, d/ zákona

č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C. s. p.“) súd prvej inštancie konštatoval, že v danej právnej veci, posudzujúc ju za platnosti a účinnosti ustanovenia § 137 C. s. p., hmotné právo nepripúšťa žalobu o určenie právnej skutočnosti, ktorou je neplatnosť predmetných záložných zmlúv, preto je potrebné žalobu ako nespôsobilý právny prostriedok pre riešenie sporu medzi stranami zamietnuť ako nedôvodnú. Uviedol, že pri určení neplatnosti záložnej zmluvy ide o právnu skutočnosť, pri ktorej sa podľa § 137 písm. d/ C. s. p., možno žalobou domáhať, aby sa rozhodlo o určení jej neplatnosti, len ak to vyplýva z osobitného predpisu. Žalobca nepoukazoval na žiaden osobitný právny predpis, z ktorého by vyplývalo, že sa môže domáhať určenia neplatnosti záložnej zmluvy a súd tiež žiaden takýto osobitný predpis nezistil, preto žalobu v časti o určenie neplatnosti záložných zmlúv pre nepreukázanie osobitného predpisu, na základe ktorého by sa mohol žalobca domáhať neplatnosti záložných zmlúv, zamietol a ďalej sa v tejto časti žaloby otázkou platnosti všetkých záložných zmlúv nezaoberal. Zároveň poukázal na to, že spochybňovanie platnosti záložnej zmluvy môže byť dôvodom na podanie žaloby o určenie neplatnosti dražby podľa § 21 ods. 2 veta prvá zákona č. 527/2002 Z. z., o dobrovoľných dražbách, a teda v takom prípade by súd v zmysle § 137 písm. d/ C. s. p., rozhodoval o neplatnosti dražby ako o právnej skutočnosti vyplývajúcej z osobitného predpisu.

6.

Žalobca sa okrem neplatnosti záložných zmlúv domáhal aj určenia, že záložné práva žalovaných v 3. a 4. rade na základe záložných zmlúv č. XXX - V. a č. XXX/XX - V. neexistuje, eventuálne, že záložné právo nie je možné vykonať. V tejto časti súd považoval žalobu za dôvodnú. Uviedol, že podstatou eventuálneho petitu je návrh

na prisúdenie jedného nároku a ak by tomuto nároku nebolo možné vyhovieť, tak návrh na prisúdenie iného nároku. Preto ak súd rozhoduje podľa druhého subsidiárneho petitu, prvý petit zamietne. Naopak, ak súd rozhodne podľa prvého (primárneho) petitu, o druhom petite už nerozhoduje (uznesenie NS SR sp. zn. 4Cdo/113/2010). Podstatou eventuálneho petitu je návrh na prisúdenie iba jedného nároku. Vzájomný vzťah oboch petitov je teda daný tým, že súd sa môže zaoberať a rozhodovať o druhom (eventuálnom) petite až po tom, keď je zistená a preukázaná neodôvodnenosť alebo neopodstatnenosť plnenia v zmysle prvého petitu (rozhodnutie NS SR sp. zn. 3Cdo/347/2009).

7. Primárnym petitom v tomto prípade bolo určenie neexistencie záložných práv žalovaných v 3. a 4. rade, pričom otázka neplatnosti záložných zmlúv je iba otázkou predbežnou, keďže na základe oboch záložných zmlúv došlo ku vkladu do katastra nehnuteľností a na odstránenie stavu ohrozenia práva žalobcu alebo neistoty v jeho právnom postavení bolo potrebné rozhodnúť, či záložné právo neexistuje alebo v prípade, ak by súd dospel k záveru, že záložné právo existuje, tak eventuálne určiť, že ho nie je možné vykonať, ak by žalobca preukázal, že záložné právo bolo už premlčané. Žalobca teda preukázal naliehavý právny záujem na požadovanom určení podľa § 137 písm. c/ C. s. p., keďže ide o určenie, že tu právo nie je, a to aj s poukazom na aktuálny zápis na LV č. XXXX v kat. úz. K., kde je evidované záložné právo žalovaného v 3. rade ako ťarcha na stavby: autodieľňa ev. č. X na parc. č. XXXX/X, plynová kotolňa ev. č. X na parc. č. XXXX/X a garáže ev. č. X na parc. č. XXXX/X podľa záložnej zmluvy V. a v poznámke sa nachádza oznámenie o začatí výkonu záložného práva č. XXX cestou dobrovoľnej dražby na uvedené nehnuteľnosti žalovaným v 3. rade. Taktiež na LV č. XXXX v kat. úz. K. je medzi ťarchami evidované záložné právo v prospech žalovaného v 4. rade podľa záložnej zmluvy č. XXX/XX na stavbu: prevádzková budova VPV ev. č. X, postavená na parc. č. XXXX/X a žalovaný v 4. rade si hocikedy môže uplatniť uspokojenie zabezpečenej pohľadávky začatím výkonu záložného práva podľa § 151l OZ. Tým je v oboch prípadoch daný naliehavý právny záujem žalobcu na určení neexistencie záložného práva, eventuálne na určení, že záložné právo nie je možné vykonať, pretože len týmto určením sa môže vyriešiť celý obsah a dosah sporného právneho vzťahu medzi žalobcom a žalovanými v 3. a 4. rade na základe predmetných záložných zmlúv a zabráni sa vzniku ďalších žalôb.

8.

V prípade záložnej zmluvy č. XXX uzavretej dňa 01. 07. 1994 medzi záložným veriteľom VÚB a.s. a záložcom ARTTEP STAV a.s. Topoľčany, ide o neplatný právny úkon s poukazom na predchádzajúce rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 47Cb/423/95 (č. l. 713) v obdobnej veci, v ktorej sa uvedený súd zaoberal platnosťou záložných zmlúv uzavretých záložcom ARTTEP STAV a.s. Topoľčany. Vo svojom rozhodnutí konštatoval, že v záložných zmluvách mal byť označený záložca obchodným menom ARTTEP a.s. Stupava, nakoľko ARTTEP STAV a.s. Topoľčany s IČO: 00 598 321 ako samostatný subjekt neexistuje, ale ide o odštepny závod spoločnosti ARTTEP a.s. Stupava s názvom ARTTEP a.s., samostatná obchodná jednotka ARTTEP STAV a.s., so sídlom Krušovská 2090/61, Topoľčany a ako vedúci je v obchodnom registri zapísaný P. A. Vedúci odštepneho závodu však nemal oprávnenie robiť právne úkony za akciovú spoločnosť ARTTEP Stupava, ale mal oprávnenie robiť právne úkony týkajúce sa odštepneho závodu, ktorý však nebol vlastníkom nehnuteľností, ktoré tvoria predmet záložných práv. S poukazom na § 40 ods. 1 OZ považoval krajský súd predmetné záložné zmluvy za neplatné a rešpektujúc názor Ústavného súdu SR vyslovený v náleze sp. zn. III. ÚS 678/2014 zo dňa 17. 03. 2015, podľa ktorého konajúci všeobecný súd nemá možnosť výberu v otázke, či bude rešpektovať právoplatné rozhodnutie vydané v inom konaní, ktoré rieši otázku javiacu sa prejudiciálnou v súvislosti s riešením daného prípadu, vychádzal z toho, že záložná zmluva č. XXX je absolútne neplatným právnym úkonom, keďže zákon pri uzatváraní záložnej zmluvy predpisuje písomnú formu. Aj na základe neplatnej záložnej zmluvy však podľa 151d ods. 1 OZ, v znení účinnom do 31. 12. 2002 mohlo vzniknúť záložné právo za splnenia dvoch podmienok, a to odovzdania veci záložnému veriteľovi a súčasne jeho dobromyselnosti, že záložca je oprávnený vec založiť. Pokiaľ ide o prvú podmienku (odovzdanie veci záložnému veriteľovi), súd sa stotožnil s názorom, ktorý prezentoval ešte právny predchodca žalovaného v 3. rade vo svojom stanovisku zo dňa 15. 02. 2017 (č. l. 887) s tým, že v prípade nehnuteľností je potrebné pod pojmom odovzdanie rozumieť vklad záložného práva do katastra

nehnutelností, a preto v prípade posúdenia vzniku záložného práva na základe záložnej zmluvy č. XXX považoval súd podmienku odovzdania veci záložnému veriteľovi za splnenú vkladom záložnej zmluvy do KN pod č. V. Splnenie druhej podmienky vzniku záložného práva, a to dobromyseľnosti záložného veriteľa v tom, že záložca je oprávnený vec založiť, súd za preukázanú nemal. Súd poukázal na uznesenie NS SR sp. zn. 6Cdo/71/2011 zo dňa 27. 02. 2013, podľa ktorého ochrana skutočného vlastníka zaručovaná zásadou „nikto nemôže previesť viac práv, než má sám“, môže byť prelomená ochranou dobrej viery nadobúdateľa len celkom výnimočne, pokiaľ je nad akúkoľvek pochybnosť zrejme, že nadobúdateľ je dobromyseľný. Dobrá viera musí byť pritom hodnotená veľmi prísne, pričom poskytnutie ochrany dobromyseľnému nadobúdateľovi sa s prihliadnutím na individuálne okolnosti posudzovanej veci musí javiť ako spravodlivé. O dobrú vieru ide vtedy, ak v danom prípade záložný veriteľ ani pri vynaložení potrebnej opatrnosti, ktorú možno od neho s ohľadom na okolnosti a povahu prípadu požadovať, nemal, prípadne nemohol mať z hľadiska kritéria priemerne obozretného jedinca dôvodné pochybnosti o tom, že v skutočnosti záložcovi vlastnícke právo nesvedčí a teda nie je oprávnený vec založiť. V prípade záložnej zmluvy č. XXX bol ako vlastník nehnuteľností zapísaných na LV č. XXXX v kat. úz. K. v čase jej uzavretia vedený žalovaný v I. rade a nie záložca ARTTEP STAV a.s. Topoľčany, ktorý bol iba organizačnou zložkou žalovaného v I. rade. Uvedená skutočnosť je dôvodom neplatnosti samotnej záložnej zmluvy (rozsudok KS v Bratislave sp. zn. 47Cb/423/95). Už v tom čase bola na Okresnom súde Topoľčany pod sp. zn. 6C/247/1993 podaná žaloba na určenie neplatnosti prevodu vlastníctva majetku štátu podľa HZ R- X/XX zo dňa 23. 11. 1990, na základe ktorej žalovaný v I. rade sporné nehnuteľnosti na LV č. XXXX nadobudol a ktorej bolo vyhovené. Pokiaľ by si teda záložný veriteľ v rámci minimálnej obozretnosti preveril zápis v KN a aktuálny výpis z obchodného registra na vlastníka nehnuteľnosti vedeného v tom čase na LV č. XXXX, musel by zistiť, že záložca je len organizačnou zložkou žalovaného v I. rade, ktorý bol ako vlastník nehnuteľnosti zapísaný na LV č. XXXX a za takýchto okolností by záložnú zmluvu nemohol uzatvoriť, čo jednoznačne vylučuje jeho dobromyseľnosť, že záložca je oprávnený vec založiť. Keďže žalovaný v 3. rade v rámci svojej obrany neprodukoval žiadne dôkazy na preukázanie dobromyseľnosti záložného veriteľa, súd mal za to, že záložný veriteľ neprejavil potrebnú opatrnosť pri uzatváraní záložnej zmluvy, ktorú by ako veriteľ poskytujúci záložcovi nemalú finančnú čiastku, prejaviť mal a toto jeho nezodpovedné konanie nesvedčí o tom, že nehnuteľnosti, ktoré sú predmetom záložného práva, prijal dobromyseľne, práve naopak, právny úkon uzavrel napriek vedomosti, že záložca nie je vlastníkom nehnuteľností, i keď mal možnosť si tieto skutočnosti bez väčších ťažkostí overiť. Uvedené skutočnosti vylučujú vznik záložného práva v prospech záložného veriteľa na základe záložnej zmluvy č. XXX, ktorej vklad do KN bol povolený pod č. V. XXX/XX. Súd preto žalobe žalobcu v časti určenia neexistencie záložného práva žalovaného v 3. rade vyhovel. Keďže súd rozhodol podľa primárneho petitu žalobcu o neexistencii záložného práva žalovaného v 3. rade, o druhom (eventuálnom) petite, že záložné právo v prospech žalovaného v 3. rade nie je možné vykonať, už nerozhodoval a otázkou premlčania záložného práva sa ďalej už nezaoberal (keďže túto by musel posudzovať len v prípade zamietnutia prvého petitu).

9.

V prípade záložnej zmluvy č. XXX/XX, ktorej vklad bol povolený pod č. V. a ktorá bola uzavretá medzi VUB a.s. ako záložným veriteľom a spoločnosťou ARTEPSTAV, spol. s r.o. Stupava, IČO: 34 131 736, ide taktiež o neplatný právny úkon s poukazom na ustanovenie § 39 OZ, ktorý svojim obsahom odporuje zákonu, nakoľko záložca tým, že ako predmet zálohu použil nehnuteľnosti, ktorých vlastníkom bola iná spoločnosť, zasiahol do vlastníckych práv tretieho subjektu a nakladal s jeho majetkom, a teda na iného previedol viac práv než sám mal. Skutočnosť, že záložca v čase uzavretia záložnej zmluvy nebol vlastníkom prevádzkovej budovy VPV ev. č. X na parc. č. XXXX/X vyplýva aj z toho, že rozsudkom Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 9Cbi/167/06 zo dňa 19. 11. 2008 (č. l. 913) bolo okrem iného určené, že do konkurznej podstaty

úpadcu - žalovaného v I. rade, nepatrí nehnuteľnosť na LV č. XXXX zapísaná ako prevádzková budova VPV s. č. XXXX, ev. č. X na pozemku parc. č. XXXX/X a keďže táto nehnuteľnosť bola vylučovaná z konkurznej podstaty úpadcu, znamená to, že v čase uzatvárania záložnej zmluvy bola vedená vo vlastníctve žalovaného v I. rade, a to na základe hospodárskej zmluvy R-E./XX (č. I. 708), kde v prílohe je okrem iných nehnuteľností uvedená aj administratívna budova VPV na parc. č. XXXX/X v kat. úz. K. Je však nesporné, že na základe tejto neplatnej záložnej zmluvy došlo ku vkladu do katastra nehnuteľností pod č. V., čím bola splnená prvá podmienka vzniku záložného práva podľa § 151d ods. 1 OZ v znení účinnom do 31. 12. 2002, a to podmienka odovzdania veci záložnému veriteľovi. Podľa názoru súdu však splnenie druhej podmienky vzniku záložného práva, a to dobromyseľnosti záložného veriteľa, teda že záložca je oprávnený vec založiť, preukázané nebolo, keďže v čase uzatvárania záložnej zmluvy bol vlastníkom zálohu iný subjekt ako záložca a uvedenú skutočnosť mohol záložný veriteľ v rámci minimálnej obozretnosti zistiť oboznámením sa s vtedy aktuálnym zápisom na LV č. XXXX a porovnaním tohto zápisu s výpisom z obchodného registra na vtedajšieho vlastníka nehnuteľnosti. Záložný veriteľ tieto skutočnosti pred uzatvorením záložnej zmluvy evidentne nepreveril, i keď poskytoval záložcovi nemalú finančnú čiastku, a teda potrebnú obozretnosť prejavil mal a ak tak neurobil, tak toto jeho konanie vylučuje akúkoľvek dobromyseľnosť a tým aj vznik záložného práva podľa záložnej zmluvy č. XXX/XX a následného vkladu V. E.. Súd mal za to, že záložný veriteľ záloh neprijal dobromyseľne, čo vylučuje vznik záložného práva. Súd preto žalobe žalobcu v časti o určenie neexistencie záložného práva žalovaného v 4. rade podľa záložnej zmluvy č. XXX/XX, vyhovel. Pri hodnotení okolností, za ktorých boli uzatvorené obe záložné zmluvy, musel súd prísne posudzovať dobromyseľnosť záložného veriteľa, pričom vtedajšie zápisy na LV vylučujú akúkoľvek domnienku záložného veriteľa, že záložca je oprávnený vec založiť a v jeho prospech nie je možné zohľadniť ani prípadné nesprávne posúdenie tohto právneho stavu. Na základe uvedeného súd nemal žiadne pochybnosti o tom, že záložný veriteľ nekonal dobromyseľne a ani žalovaní v 3. a 4. rade nepredložili žiadne dôkazy, ktoré by tento názor súdu spochybňovali a ktoré by odôvodňovali posúdenie veci podľa § 151d ods. 1 veta druhá OZ v znení účinnom do 31. 12. 2002.

10. Z vyššie uvedených dôvodov súd prvej inštancie zamietol žalobu žalobcu v časti určenia neplatnosti záložných zmlúv špecifikovaných vo výrokovej časti rozsudku pod bodom III. z dôvodu nepreukázania naliehavosti právneho záujmu na takomto určení a zároveň vyhovel žalobe žalobcu v časti určenia neexistencie záložných práv žalovaných v 3. a 4. rade tak, ako je uvedené vo výrokovej časti I. a II. rozsudku.

11. Vo vzťahu k súdnemu poplatku súd prvej inštancie uviedol, že

žalobca žalobu na určenie neexistencie záložných práv žalovaných v 3. a 4. rade podal na súde dňa 05. 10. 2015, pričom podľa § 4 ods. 2 písm. a/ zákona č. 71/1992 Zb., o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov, žalobca je oslobodený od poplatku. Keďže v tejto časti súd žalobe žalobcu vyhovel, podľa § 2 ods. 2 citovaného zákona ho zaviazal na zaplatenie súdneho poplatku za podané žaloby o určenie neexistencie záložného práva žalovaných v 3. a 4. rade, nakoľko v tejto časti konania nemali úspech. Súdny poplatok bol stanovený podľa položky 1 písm. b/ poznámky I Sadzobníka súdnych poplatkov.

12. O náhrade trov konania rozhodol súd prvej inštancie podľa § 255 ods. 1 C. s. p. tak, že žalovaným v I., 2., 5. a 6. rade, ktorí mali vo veci plný úspech, keďže žaloba o určenie neplatnosti záložných zmlúv bola voči nim zamietnutá, priznal náhradu trov konania proti žalobcovi v plnom rozsahu. Zároveň podľa § 255 ods. 2 C. s. p., žalobcovi a žalovaným v 3. a 4. rade navzájom náhradu trov konania nepriznal, nakoľko mali vo veci len čiastočný úspech, a to žalobca v časti určenia neexistencie záložného práva a žalovaní v 3. a 4. rade voči žalobcovi v časti určenia neplatnosti záložných zmlúv.

13. Na odvolanie žalovaného v 4. rade proti výrokom II., IV. a VI. prvoinstančného rozsudku, Krajský súd v Nitre ako súd odvolací, rozsudkom č. k. 15Cob/150/2018-1204 zo dňa 17. 09. 2019, rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 a 2 C. s. p. potvrdil, stotožniac sa s jeho odôvodnením v celom rozsahu, vrátane právneho záveru o tom, že záložná zmluva č. XXX/XX, ktorej vklad bol povolený pod č. V. XXXX/XX a ktorá bola uzavretá medzi VÚB a.s., ako záložným veriteľom

a spoločnosťou ARTEPSTAV spol. s r.o., je neplatným právnym úkonom podľa ust. 39 OZ.

14. Vo vzťahu k odvolacím dôvodom žalovaného v 4. rade podľa § 365 ods. 1 písm. f/, g/ a h/ C. s. p., odvolací súd skúmal odôvodnenosť podaného odvolania v tom, či bola splnená podmienka dobromyseľnosti záložného veriteľa, pôvodne VÚB a.s. Bratislava, a to v tom prípade, pokiaľ bolo preukázané, že predmet zálohu, prevádzková budova VPV p. č. X na parc. č. XXXX/X, nebola v čase uzavretia záložnej zmluvy vo vlastníctve záložcu.

15. Odvolací súd poukázaním na ust. § 151d ods. 1 OZ, rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 9Cbi/167/06 a rozhodnutie Ústavného súdu SR sp. zn. III ÚS 678/2014-55 zo dňa 17. 03. 2015, vo vzťahu k zistenému skutkovému stavu, podľa ktorého záložca ARTEPSTAV spol. s r. o., dal do zálohu cudziu vec, zdôraznil potrebu skúmania dobromyseľnosti záložného veriteľa (právneho predchodcu žalovaného v 4. rade) ako podmienky vzniku záložného práva. Odvolací súd uviedol, že dobromyseľnosť sa posudzuje v každom individuálnom prípade špecificky, a to s ohľadom na subjektívne ako aj objektívne možnosti a schopnosti záložného veriteľa. V danom prípade VÚB a.s., Bratislava ako permanentný poskytovateľ úverov pri uzatváraní množstva záložných zmlúv má a aj mal profesionálnu možnosť zistiť skutočnosti ohľadne vlastníctva, resp. nevlastníctva záložcu k predmetu záložného práva, keďže táto činnosť je jednou z predmetu jeho podnikateľskej činnosti. S poukazom na uvedené sa odvolací súd nestotožnil s odvolacím dôvodom žalovaného v 4. rade, podľa ktorého možno prisúdiť záložnému veriteľovi (VÚB a.s. Bratislava) pozíciu dobromyseľnosti pri konaní vo veci uzavretia záložnej zmluvy č. XXX/XX, ktorej vklad bol povolený pod č. V. XXXX/XX. Odvolací súd konštatoval aj správnu aplikáciu ust. § 255 ods. 1 C. s. p. prvoinštančným súdom.

16. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 C. s. p., v spojení s § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 C. s. p., a v odvolacom konaní úspešnému žalobcovi priznal nárok na náhradu trov tohto konania v celom rozsahu.

17. Rozsudok odvolacieho súdu nadobudol právoplatnosť dňa 05. 02. 2020.

18. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal v zákonom stanovenej lehote dovolanie žalovaný v 4. rade (č. l. 1224 - 1238), prípustnosť ktorého vyvodil z ustanovení § 420 písm. f/ C. s. p., a § 421 ods. 1 písm. a/ C. s. p. Dovolaciemu súdu navrhol, aby rozsudok Krajského súdu v Nitre č. k. 15Cob/150/2018-1204 zo dňa 17. 09. 2019 v celom rozsahu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Súčasne si uplatnil náhradu trov dovolacieho konania. Žalovaný v 4. rade navrhol tiež odloženie právoplatnosti rozhodnutia odvolacieho súdu dôvodiac tým, že pokiaľ by kataster nehnuteľností vymazal záložné právo z katastra nehnuteľností a vlastnícke právo k zálohu by bolo následne dotknuté ďalšími právnymi skutočnosťami, dovolateľ by po prípadnom úspechu v dovolacom konaní mohol mať problém so spätným zápisom záložného práva na list vlastníctva voči novému dobromyseľnému nadobúdateľovi.

19. Žalovaný v 4. rade (ďalej tiež „dovolateľ“) v dovolaní namietol nesprávny postup Ústavného súdu SR pri rozhodovaní o ústavnej sťažnosti žalobcu a vytkol mu nesprávne právne posúdenie veci v jeho náleze č. k. III. ÚS 678/2014-55 zo dňa 17. 03. 2015 tvrdiac, že prejudiciálnou otázkou nemalo byť v danom prípade skúmanie platnosti, resp. neplatnosti zmlúv o prevode majetku štátu na iné osoby, tak ako to vo svojom rozhodnutí uviedol ústavný súd a nebolo ani povinnosťou konajúcich súdov zaoberať sa rozhodnutiami všeobecných súdov, v ktorých bolo rozhodnuté o neplatnosti prevodu majetku štátu na základe Hospodárskej zmluvy R - X/XX uzatvorenej dňa 23. 11. 1990. Spornou bola otázka posudzovania platnosti záložných zmlúv, vo vzťahu ku ktorej dovolateľ tvrdí, že tieto boli uzavreté platne, nakoľko záložné právo vzniká na základe písomnej zmluvy a v prípade, že ide o nehnuteľnosť, tak vkladom do katastra nehnuteľností. Poukázaním na § 151d ods. 1 OZ v znení účinnom do 31. 12. 2002 vyslovil, že v danom prípade sa pri určení platnosti záložných zmlúv mali posudzovať iba otázky, či boli splnené obe podmienky potrebné k vzniku záložného práva, teda či sa vec odovzdala záložnému veriteľovi (vložitela do katastra nehnuteľností) a či bol záložný veriteľ dobromyseľný. Keďže obe otázky boli v súdnom konaní posudzované a v odôvodneniach rozsudkov oboch konajúcich súdov boli aj

náležite odôvodnené, má dovolateľ za to, že ústavný súd SR v právnom posúdení veci pochybil a rozsudok Krajského súdu v Nitre č. k. 15Cob/52/2013-683 zo dňa 19. 06. 2013 zrušiť nemal.

20. Dovolateľ v dovolaní nesúhlasí ani so záverom ústavného súdu o tom, že absolútne neplatný právny úkon nepôsobí právne následky ani v prípade, že na jeho základe už bolo kladne rozhodnuté o vklade vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností. Tvrdí, že v súčasnom právnom prostredí sa pred ochranou vlastníckeho práva prioritizuje ochrana dobromyseľného nadobúdateľa resp. záložného veriteľa, vo vzťahu ku ktorému tvrdeniu poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6 Cdo 71/2011 z 27. 02. 2013 a nález Ústavného súdu Českej republiky (ďalej len „Ústavný súd SR“) sp. zn. III. ÚS 247/14 z 28. 01. 2016.

21. V ďalšej časti dovolania dovolateľ vytkol súdu prvej inštancie, že pri posudzovaní dobromyseľnosti záložného veriteľa vychádzal len z jednej, aj to nesprávnej skutočnosti, že na LV bol v čase uzavretia úverovej a záložnej zmluvy zapísaný ako vlastník zálohu žalovaný v 1. rade, na základe čoho prvoinštančný súd rozhodol, že žalovaný v 4. rade nebol dobromyseľný, nakoľko skutočnosť, že záložca nie je vlastníkom nehnuteľnosti/zálohu, si záložný veriteľ mohol overiť zápisom na LV. Žalovaný tvrdí, že na LV bol v tom čase zapísaný práve záložca, obchodná spoločnosť ARTEPSTAV, spol. s r.o., a záložný veriteľ si prostredníctvom LV riadne overil vlastníka nehnuteľnosti. Túto skutočnosť žalovaný v 4. rade riadne namietal v podanom odvolaní. Odvolaciemu súdu žalovaný v 4. rade vytkol, že sa jeho námietkou ohľadom skutočného zápisu na liste vlastníctva vznesenou v odvolaní žiadnym spôsobom nevysporiadal a v odôvodnení rozhodnutia iba uviedol, že sa stotožňuje so závermi prvoinštančného súdu. Žalovaný tvrdí, že namietaná skutočnosť bola podstatná a rozhodujúca pre rozhodnutie vo veci a odvolací súd mal povinnosť zaoberať sa ňou, nakoľko rozhodnutie prvoinštančného súdu bolo založené iba na tejto nesprávne posúdenej skutočnosti. Poukázaním na rozhodnutia Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 46/05 a I. ÚS 226/03, rozhodnutie NS SR sp. zn. 4Obdo/61/2013, judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva [(ďalej tiež „ESLP“), napr. Ruiz Torija c/a Španielsko z 09. decembra 1994, séria A, č. 303-A], Komisie (napr. stanovisko vo veci E.R.T. c/a Španielsko z roku 1993, sťažnosť č. 1 8390/91) tak žalovaný tvrdí, že rozhodnutie odvolacieho súdu je nepreskúmateľné a nepresvedčivé, a teda arbitrárne, v dôsledku ktorej skutočnosti odvolací súd znemožnil jeho osobe, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, a teda k procesnej vade konania v zmysle § 420 písm. f/ C. s. p.

22. Nepreskúmateľnosť a nepresvedčivosť rozhodnutia odvolacieho súdu dovolateľ vidí aj v tej okolnosti, že tento v rozsudku uviedol, že „...VÚB a.s. Bratislava ako permanentný poskytovateľ úverov pri uzatváraní množstva záložných zmlúv má ako aj mal profesionálnu možnosť zistiť skutočnosť ohľadne vlastníctva, resp. nevlastníctva záložcu k predmetu záložného práva, keďže táto činnosť je jednou z predmetu jeho podnikateľskej činnosti“. Dovolateľ namieta, že odvolací súd neoznačil žiadne tvrdenia ani dôkazy, z ktorých vychádzal a neoznačil ani konkrétne spôsoby, ako sa žalovaný v 4. rade mohol dozvedieť, že zapísaný údaj vo verejnej, štátom vedenej evidencii sa neskôr, po právoplatnosti súdneho rozhodnutia v inom súdnom konaní, o ktorom nemal vedomosť a v ktorom nebol účastníkom konania, ukáže ako nepravdivý. Má za to, že záložný veriteľ vynaložil všetku potrebnú starostlivosť, ktorá sa v tom čase od neho dala spravodlivo očakávať pri bežnom obchodnom styku, pričom jeho povinnosťou nebolo skúmať platnosť nadobúdacieho titulu nehnuteľnosti, keďže vlastnícke právo záložcu bolo riadne zapísané na vtedy platnom liste vlastníctva.

23. Nezrozumiteľnosť odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu dovolateľ vzhliada v bode 21. rozsudku, v ktorom odvolací súd uviedol „S právnym posúdením veci zo strany súdu prvej inštancie ohľadom záveru, že záložná zmluva č. XXX/XX, ktorej vklad bol povolený pod č. V. XXXX/XX a ktorá bola uzavretá medzi VÚB a.s. ako záložným veriteľom a spoločnosťou ARTEPSTAV spol. s r. o., je neplatným právnym úkonom podľa ust. § 39 OZ sa odvolací súd stotožňuje.“ Dovolateľ poukázal na to, že súd prvej inštancie výrokom III. zamietol žalobu v časti, ktorá sa týkala určenia neplatnosti záložných zmlúv, preto mu nie je jasné, ako sa odvolací súd mohol stotožniť so záverom, ktorý prvoinštančný súd nevyslovil. Zdôraznil zároveň, že podľa jeho názoru nemohlo ísť o neplatný právny úkon, nakoľko boli splnené obe podmienky pre vznik záložného práva,

konkrétne zápis záložného práva na list vlastníctva a dobromyseľnosť záložného veriteľa.

24. Dovolateľ ďalej tvrdí, že súdy, napriek tomu, že mali skúmať dobrú vieru záložného veriteľa, v prejednávacom spore pochybili, keď dobromyseľnosť záložného veriteľa dostatočne neskúmali. Prvoinštančný súd posúdenie dobrej viery zakladal

na skutočnosti, ktorá sa na základe dôkazu predloženého žalovaným v 4. rade ukázala ako nesprávna a neexistentná, napriek tomu odvolací súd na tento dôkaz nebral ohľad a vôbec sa s ním nevysporiadal, iba prebral skutkové a právne posúdenie z prvoinštančného rozsudku. Dovolateľ má za to, že preukázanie nedobromyseľnosti záložného veriteľa je povinnosťou žalobcu, ktorý v priebehu konania neunesol dôkazné bremeno v tom, že záložný veriteľ bol nedobromyseľný. Tvrdí, že nie je povinnosťou žalovaného v 4. rade, aby preukazoval dobromyseľnosť záložného veriteľa, nakoľko tá sa prezumuje a opak je potrebné dokazovať. V prípade pochybností platí, že záložný veriteľ konal dobromyseľne. Žalobca nedoložil

do súdneho spisu žiadny relevantný dôkaz, ktorý by jednoznačne, alebo aspoň čiastočne spochybňoval dobromyseľnosť záložného veriteľa.

25. V ďalšej časti dovolania žalovaný v 4. rade, poukázaním na rozhodnutia konajúcich súdov, vydané pred rozhodnutím Ústavného súdu SR o jeho ústavnej sťažnosti (pôvodný rozsudok prvoinštančného súdu č. k. 4C/186/2003-607 zo dňa 14. 12. 2012 o zamietnutí žaloby žalobcu, potvrdzujúci rozsudok odvolacieho súdu č. k. 15Cob/52/2013-683 zo dňa 19. 06. 2013), uviedol, že tieto o dobromyseľnosti záložného veriteľa nemali pochyb, pričom o dovolaní voči označeným rozhodnutiam rozhodol Najvyšší súd SR uznesením č. k. 4Obdo/61/2013-672 zo dňa 28. 08. 2014 tak, že dovolanie odmietol. V nadväznosti na uvedené dovolateľ tvrdí, že je neprípustné, aby v konaní, v ktorom súdy rozhodli o tej istej otázke rovnako (o dobromyseľnosti záložného veriteľa), následne bez zmeny skutkového stavu a bez dostatočného odôvodnenia rozhodli následne rozdielne. Takýto postup vyvoláva pochybnosti o nezávislosti a nestrannosti konajúcich súdov, najmä v prípade, keď je žalobcom orgán Slovenskej republiky. V nadväznosti na uvedené žalovaný v 4. rade tvrdí, že v konaní bola porušená zásada právnej istoty a predvídateľnosti rozhodnutia. Zmena posudzovania prípadu nastala až po tom, ako Ústavný súd SR nálezom č. k. III ÚS 678/201455 zo dňa 17. 03. 2015 zrušil rozsudok Krajského súdu v Nitre č. k. 15Cob/52/2013-683 zo dňa 19. 06. 2013 a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Zopakoval, že ústavný súd vec nesprávne právne posúdil, preto nebol daný dôvod, aby vec vrátil na ďalšie konanie. Ústavný súd podľa dovolateľa pri právnom posúdení veci vychádzal z už po právnej stránke zastaraného rozsudku Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Cdo/96/1995 SR zo dňa 01. 07. 1998, podľa ktorého absolútne neplatný právny úkon nepôsobí právne následky ani v prípade, že na jeho základe už bolo kladne rozhodnuté o vklade vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností. Poukázaním na uznesenie NS SR sp. zn. 6Cdo/71/2011 z 27. 02. 2013, nález Ústavného súdu ČR sp. zn. I. ÚS 3314/11 z 02. 10, nález Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 165/11 z 11. mája 2011, rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva GLADYSHEVA v. Ruská federácia, sťažnosť č. 7097/10, BEYELER v. Taliansko, sťažnosť č. 33202/96, MOSKAL v. Poľsko, sťažnosť č. 10373/05 dovolateľ tvrdí, že právny názor ústavného súdu v označenom náleze je prekonaný. Ústavný súd nezohľadňoval ochranu dobromyseľného záložného veriteľa, čím sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, ktorá takúto ochranu za určitých vyššie uvedených podmienok umožňuje. Na základe toho, že aj následné rozsudky Okresného súdu Topoľčany a Krajského súdu v Nitre vychádzali a pridržovali sa právneho posúdenia veci Ústavným súdom SR uvedeným v jeho náleze, má dovolateľ za to, že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu. Nesprávnym postupom ústavného súdu sa konanie podľa dovolateľa predĺžilo, čo je v rozpore so zásadou hospodárnosti konania.

26. Sumarizujúc vyššie uvedené tvrdenia, žalovaný v 4. rade má za to, že postupom konajúcich súdov bolo porušené jeho právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia, právo na predvídateľnosť súdneho rozhodnutia a došlo tiež k porušeniu zákazu svojvoľného postupu súdu. Nesprávne právne posúdenie veci dovolateľ v názore odvolacieho súdu o tom, že záložný veriteľ pri uzatváraní záložnej nebol dobromyseľný, preto je záložná zmluva neplatná a záložné právo nevzniklo. Podľa dovolateľa je správne právne posúdenie veci také, že záložný veriteľ pri uzatváraní záložnej zmluvy

dobromyseľný bol, preto je záložná zmluva platná a záložné právo na základe záložnej zmluvy vzniklo platne, bez ohľadu na skutočnosť či osoba, ktorá v čase podpisu záložnej zmluvy bola uvedená na príslušnom liste vlastníctva ako vlastník zálohu, v skutočnosti vlastníkom zálohu bola alebo nie.

27. K dovolaniu žalovaného v 4. rade sa písomne vyjadril žalobca (písomným podaním zo dňa 22. 05. 202 na č. l. 1286 - 1295 spisu), ktorý, považujúc dovolanie žalovaného za neprípustné, resp. za nedôvodné, navrhol dovolanie odmietnuť, resp. zamietnuť.

28. Postupom okresného súdu, a to podaním zo dňa 03. 06. 2020 (č. l. 1297 spisu) bolo vyjadrenie žalobcu v súlade s ust. § 436 ods. 4 C. s. p., zaslané žalovanému v 4. rade, ako aj ďalším žalovaným (v 1. až 3., 5. a 6. rade). Žalovaný v 4. rade reagoval písomným podaním zo dňa 19. 06. 2020 (č. l. 1305 - 1308), v ktorom zotrval na svojich dovolacích námietkach a uplatnil aj ďalší dovolací dôvod podľa § 421 ods. 1 písm. b/ C. s. p. Predmetné podanie bolo žalobcovi zaslané v prílohe listu zo dňa 29. 06. 2020 (č. l. 1310),

ku ktorému žalobca zaslal písomné vyjadrenie zo dňa 17. 08. 2020, v ktorom zotrval na neprípustnosti, resp. nedôvodnosti dovolania žalovaného. Ďalšie vyjadrenia sporových strán už nenasledovali.

29. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 C. s. p.)

po zistení, že dovolanie podala včas strana sporu, v neprospech ktorej bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 C. s. p.), zastúpená advokátom v súlade s ustanovením § 429 ods. 1 C. s. p., bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 veta pred bodkočiarkou C. s. p.) preskúmal vec a dospel k záveru, že tento mimoriadny opravný prostriedok žalovaného v 4. rade treba odmietnuť.

30. Podľa § 419 C. s. p., je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, ak to zákon pripúšťa. Uvedené znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 C. s. p.

31. Podľa § 420 C. s. p., je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí, pokiaľ trpí niektorou z procesných väd konania vymenovaných v písm. a/ až f/ predmetného ustanovenia (zakotvujúce tzv. vady zmätočnosti). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 C. s. p.).

32. Naproti tomu pre dovolanie prípustné podľa § 421 C. s. p. platí, že ho možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 C. s. p.). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 C. s. p.).

33. Dovolací súd je rozsahom dovolania viazaný (§ 439 C. s. p., okrem prípadov uvedených v písm. a/ až c/ citovaného ustanovenia). Rovnako je dovolací súd viazaný dovolacími dôvodmi (§ 440 C. s. p.). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná

v dovolaní. Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f/ C. s. p., je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a označiť v dovolaní náležitým spôsobom dovolací dôvod (§ 420 alebo § 421 C. s. p. v spojení s § 431 ods. 1

C. s. p., a § 432 ods. 1 C. s. p.). V dôsledku uvedenej viazanosti dovolacieho súdu dovolacím dôvodom, dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom (uznesenie NS SR sp. zn. 3 Cdo 59/2017 z 08. 06. 2017).

34. V rozhodovanej veci dovolateľ v dovolaní dôvodí vadou zmätočnosti podľa § 420 písm. f/ C. s. p., podľa ktorého je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Pre naplnenie predmetného ustanovenia je nevyhnutné kumulatívne splnenie troch zákonných znakov, ktorými sú: 1/ nesprávny procesný postup súdu, 2/ tento nesprávny procesný postup znemožnil strane sporu realizovať jej patriace procesné práva, súčasne 3/ intenzita tohto zásahu dosahovala takú mieru, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Pod nesprávnym procesným postupom súdu treba rozumieť taký postup súdu, ktorým sa strane znemožnila realizácia tých procesných práv, ktoré majú slúžiť na ochranu a obranu jej práv a záujmov v tom-ktorom konkrétnom konaní. Medzi tieto práva však nepatrí právo strany sporu na to, aby súd akceptoval jej procesné návrhy, aby súd rozhodol v súlade s predstavami strany sporu, alebo aby súd odôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv strany sporu.

35. Procesnú vadu konania v zmysle § 420 písm. f/ C. s. p., dovolateľ vyvodzuje z toho, že dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu je nepreskúmateľné a nepresvedčivé a v dôsledku toho arbitrárne.

36. Už dávnejšia judikatúra najvyššieho súdu (R 111/1998) zastala názor, že dovolateľom namietaná nepreskúmateľnosť rozhodnutia nezakladá zmätočnosť rozhodnutia a prípustnosť dovolania; nepreskúmateľnosť bola považovaná len za vlastnosť rozhodnutia súdu, v ktorej sa navonok prejavila tzv. iná vada konania majúca za následok nesprávne rozhodnutie veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p.). S týmto názorom sa stotožnil aj Ústavný súd SR (viď sp. zn. I. ÚS 364/2015, II. ÚS 184/2015, III. ÚS 288/2015 a I. ÚS 547/2016). Na zásade, podľa ktorej nepreskúmateľnosť zakladá (len) „inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p.“, zotrvalo aj zjednocujúce stanovisko R 2/2016, právna veta ktorého znie: „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p.“. Zmeny v právnej úprave dovolania a odvolacieho konania, ktoré nadobudli účinnosť od 1. júla 2016, sa podstaty a zmyslu tohto stanoviska nedotkli, preto ho treba považovať aj naďalej za aktuálne.

37. V danom prípade obsah spisu nedáva žiadny podklad pre uplatnenie druhej vety stanoviska R 2/2016, ktorá predstavuje krajnú výnimku z prvej vety a týka sa výlučne len celkom ojedinelých (extrémnych) prípadov, ktoré majú znaky relevantné aj podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva. O taký prípad ide v praxi napríklad vtedy, keď rozhodnutie súdu neobsahuje vôbec žiadne odôvodnenie, alebo keď sa vyskytli „vady najzákladnejšej dôležitosti pre súdny systém“ (pozri Sutyazhnik proti Rusku, rozsudok z roku 2009), prípadne ak došlo k vade tak zásadnej, že mala za následok „justičný omyl“ (Ryabykh proti Rusku, rozsudok z roku 2003).

38. V odôvodnení dovolaním napadnutého rozsudku sa odvolací súd v plnom rozsahu stotožnil s odôvodnením prvoinštančného rozhodnutia a na zdôraznenie jeho správnosti doplnil vlastné dôvody v písomnom vyhotovení svojho uznesenia. Takýto postup korešponduje so zákonným ustanovením §-u 387 ods. 2 C. s. p., ktoré reflektuje na prípady potvrdenia rozhodnutia súdu prvej inštancie, kedy odvolací súd spravidla vo svojom rozhodnutí preberá skutkové a právne závery súdu prvej inštancie. Takýto postup reaguje na súdnu prax v prípadoch úplných a presvedčivých rozhodnutí súdov prvej inštancie, kedy odôvodnenie rozhodnutia odvolacích súdov je len kopírovaním vecne správnych dôvodov. V takých prípadoch rozhodnutia obsahujú sporovým stranám známe podania, známe napadnuté rozhodnutia (rozsudok alebo uznesenie) a v závere obsahujú už len stručné konštatovania o správnosti a presvedčivosti napádaného rozhodnutia, s ktorým sa odvolací súd stotožňuje.

39. Vo vzťahu k tvrdeniu o nedostatočnom odôvodnení dovolaním napadnutého rozsudku odvolacieho súdu, žalovaný v 4. rade dôvodí tým, že sa tento nevysporiadal s jeho námietkou ohľadom skutočného zápisu na liste vlastníctva a v odôvodnení svojho rozhodnutia iba uviedol, že sa stotožňuje so závermi

prvoinštančného súdu, ktorý pri posudzovaní dobromyseľnosti záložného veriteľa vychádzal len z jednej (podľa dovolateľa nesprávnej) skutočnosti, že na liste vlastníctva bol v čase uzavretia úverovej a záložnej zmluvy zapísaný ako vlastníak zálohu žalovaný v 1. rade, na základe čoho prvoinštančný súd rozhodol, že žalovaný v 4. rade nebol dobromyseľný. Dovolateľ v tejto súvislosti tvrdí, že konajúce súdy dobromyseľnosť záložného veriteľa dostatočne neskúmali. Nepreskúmateľnosť a nepresvedčivosť rozhodnutia odvolacieho súdu dovolateľ vzhliada aj v tej okolnosti, že tento neoznačil žiadne tvrdenia ani dôkazy, z ktorých vychádzal pri konštatovaní, že „...VÚB a.s. Bratislava ako permanentný poskytovateľ úverov pri uzatváraní množstva záložných zmlúv má ako aj mal profesionálnu možnosť zistiť skutočnosti ohľadne vlastníctva, resp. nevlastníctva záložcu k predmetu záložného práva, keďže táto činnosť je jednou z predmetu jeho podnikateľskej činnosti“. Odvolaciemu súdu súčasne vytkol, že neoznačil konkrétne spôsoby, ako sa žalovaný v 4. rade mohol dozvedieť, že údaj zapísaný vo verejnej, štátom vedenej evidencii sa neskôr, po právoplatnosti súdneho rozhodnutia v inom súdnom konaní (o ktorom nemal vedomosť a v ktorom nebol účastníkom konania), ukáže ako nepravdivý. Dovolateľ ďalej vytkol odvolaciemu súdu nezrozumiteľnosť odôvodnenia jeho rozhodnutia v bode 21. rozsudku, v ktorom sa odvolací súd stotožnil s právnym posúdením veci vykonaným prvoinštančným súdom o tom, že záložná zmluva č. XXX/XX, ktorej vklad bol povolený pod č. V. XXXX/XX a ktorá bola uzavretá medzi VÚB a.s. ako záložným veriteľom a spoločnosťou ARTEPSTAV spol. s r. o., je neplatným právnym úkonom podľa ust. § 39 OZ. Poukazujúc na výrok III. prvoinštančného súdu o zamietnutí žaloby žalobcu v časti o určenie neplatnosti záložných zmlúv, dovolateľovi nie je jasné, ako sa odvolací súd mohol stotožniť so záverom, ktorý prvoinštančný súd nevyslovil. Napokon, poukázaním na v konaní skôr vydané rozhodnutia prvoinštančného a odvolacieho súdu, ktoré boli zrušené na základe rozhodnutia Ústavného súdu SR č. k. III ÚS 678/2014-55 zo dňa 17. 03. 2015 a ktoré pôvodne o dobromyseľnosti záložného veriteľa pochýb nemali, následne, bez zmeny skutkového stavu a bez dostatočného odôvodnenia rozhodli opačne, teda nedobromyseľnosti záložného veriteľa, dovolateľ súdom vytkol porušenie zásady právnej istoty a predvídateľnosti rozhodnutia.

40. Pokiaľ ide o závery prvoinštančného súdu ohľadne existencie či neexistencie záložného práva v prospech žalovaného v 4. rade, potvrdené súdom odvolacím, je nepochybné, že dovolateľ namieta spôsob a rozsah zisťovania skutkových okolností a skutkových záverov súdov, z ktorých následne vyvodili právne závery, s ktorými dovolateľ nesúhlasí. Vo vzťahu k neexistencii záložného práva v prospech žalovaného v 4. rade súd prvej inštancie poukázal na nutnosť kumulatívneho splnenia dvoch podmienok vzniku záložného práva a osobitne práve (ne)splnenie druhej podmienky vzniku záložného práva, a to (ne)dobromyseľnosti záložného veriteľa, zdôvodnil podrobným spôsobom (body 24., 25. prvoinštančného rozsudku). Pokiaľ ide o stotožnenie sa zo strany odvolacieho súdu s právnou argumentáciou prvoinštančného súdu o neplatnosti záložnej zmluvy č. XXX/XX podľa § 39 OZ (ktorú okolnosť dovolateľ namietol tvrdiac, že súd prvej inštancie vo výroku III. svojho rozsudku záver o neplatnosti záložnej zmluvy nevyslovil), dovolací súd dovolateľa upozorňuje, že išlo o vyriešenie otázky prejudiciálnej v súvislosti s riešením danej veci.

41. Z odôvodnenia prvoinštančného rozsudku je nepochybne zjavné, z akých dôkazných prostriedkov súd prvej inštancie pri ustálení skutkového stavu vychádzal a ako skutkové závery právne posúdil, nemožno preto „hovoriť“ o nepreskúmateľnosti jeho rozhodnutia. Pokiaľ sa odvolací súd s rozhodnutím súdu prvej inštancie stotožnil poukázaním na vecnú správnosť dôvodov napadnutého rozhodnutia, potom aj v prípade, že je jeho odôvodnenie pomerne stručné, ale odkazujúce na výstižné zdôvodnenie predmetu konania súdom prvej inštancie, nie je dôvod vôbec uvažovať o arbitrárnosti jeho rozhodnutia. Dovolací súd zdôrazňuje, že prípustnosť dovolania v zmysle § 420 písm. f/

C. s. p., nezakladá (a účinky umožňujúce meritórny dovolací prieskum nevyvoláva) to, že by napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu (prípadne) spočívalo na nesprávnych právnych záveroch (k tomu porovnaj najmä judikát R 54/2012). Prípustnosť dovolania v zmysle § 420 písm. f/ C. s. p., nezakladá ani (prípadné) nedostatočné zistenie rozhodujúcich skutkových okolností, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu. V tomto smere najvyšší súd poukazuje na naďalej opodstatnené závery vyjadrené v judikátoch R 37/1993, R 125/1999 a R 42/1993.

42. K námietke dovolateľa o porušení zásady právnej istoty a predvídateľnosti rozhodnutia tým, že po

rozhodnutí ústavného súdu (nálezom SR č. k. III ÚS 678/2014-55 zo dňa 17. 03. 2015), rozhodli prvoinštančný aj odvolací súd bez zmeny skutkového stavu a bez dostatočného odôvodnenia rozdielne od svojich rozhodnutí pred nálezom ústavného súdu, dovolací súd upriamuje pozornosť dovolateľa na skutočnosť, že dôvodom zrušenia skoršieho rozsudku odvolacieho súdu (č. k. 15Cob/52/2013-683 z 19. 06. 2013) bolo nesprávne právne posúdenie prejudiciálnej otázky platnosti záložnej zmluvy. Ústavný súd preto označený rozsudok ako porušujúci právo žalobcu (ako sťažovateľa v konaní pred ústavným súdom) zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a vyslovil, že odvolací súd je právnym názorom ústavného súdu viazaný (s poukazom na 56 ods. 6 zákona o ústavnom súde). Následne odvolací súd uznesením č. k. 15Cob/59/2015-845 zo dňa 30. 09. 2016 zrušil skorší rozsudok súdu prvej inštancie č. k. 4C/186/2003-607 zo dňa 14. 12. 2012 a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Súdny v ďalšom konaní vychádzali z právneho názoru vysloveného Ústavným súdom SR vo vyššie označenom náleze.

43. Dovolací súd v tejto súvislosti považuje za nutné poukázať na skutočnosť, že pod vadu zmätočnosti podľa § 419 C. s. p., nemožno (v žiadnom prípade) subsumovať nespokojnosť dovolateľa s nálezom Ústavného súdu SR č. k. III ÚS 678/2014-55 zo dňa 17. 03. 2015 (ani s nijakým iným), ktorej okolnosti v konkrétnom prípade venoval podstatnú časť svojho dovolania. Je dôležité poukázať na skutočnosť, vyplývajúcu z Ústavy SR, a to, že Ústavný súd Slovenskej republiky je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti (čl. 14) a ako taký „stojí“ mimo sústavy všeobecných súdov Slovenskej republiky. Je pravdou (skutočnosť uvedená dovolateľom v dovolaní), že proti rozhodnutiu ústavného súdu opravný prostriedok podať nemožno; to neplatí, ak rozhodnutím orgánu medzinárodnej organizácie zriadeného na uplatňovanie medzinárodnej zmluvy, ktorou je Slovenská republika viazaná, vznikne Slovenskej republike povinnosť v konaní pred ústavným súdom znovu preskúmať už prijaté rozhodnutie ústavného súdu (čl. 133 ústavy). Podľa čl. 34 Dohovoru, ktorýkoľvek jednotlivец, mimovládna organizácia alebo skupina osôb, ktoré sa považujú za poškodené v dôsledku porušenia práv priznaných Dohovorom alebo jeho protokolmi jednou z Vysokých zmluvných strán (t. j. štátov), môžu podať sťažnosť Európskemu súdu pre ľudské práva. Podľa čl. 35 ods. 1 Dohovoru, EŠLP môže prejednávať vec až po vyčerpaní všetkých vnútroštátnych prostriedkov nápravy, podľa všeobecne uznávaných pravidiel medzinárodného práva a v lehote šiestich mesiacov odo dňa, keď bolo prijaté konečné rozhodnutie. Za vyčerpanie všetkých vnútroštátnych prostriedkov nápravy sa považuje aj podanie ústavnej sťažnosti ústavnému súdu.

44. S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti, pokiaľ aj dovolateľ už nemohol žiadať preskúmanie rozhodnutia ústavného súdu na vnútroštátnej úrovni, stále mal možnosť obrátiť sa na EŠLP (samozrejme tiež po splnení určitých podmienok a pravidiel konania), v žiadnom prípade však nemôže očakávať prípadné prehodnotenie rozhodnutia ústavného súdu, súdom dovolacím (nakolko takáto právomoc mu neprináleží).

45. V ďalšej časti dovolania žalovaný v 4. rade dôvodí prípustnosťou dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. a/ C. s. p., podľa ktorého je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu. Pokiaľ dovolateľ dôvodí odklonom od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, potom je povinný v dovolaní výslovne uviesť právne posúdenie odvolacieho súdu, ktoré považuje za nesprávne, konkretizovať, ako mal odvolací súd právnu otázku správne vyriešiť a zároveň musí špecifikovať ustálenú rozhodovaciu prax odvolacieho súdu, od ktorej sa mal podľa jeho názoru odvolací súd pri svojom rozhodovaní odkloniť (k tomu vid' R 83/2018).

46. Dovolateľ opodstatnenosť svojho dovolania podaného v zmysle § 421 ods. 1 písm. a/ C. s. p., premostením opäť cez nález Ústavného súdu SR č. k. III ÚS 678/2014-55 zo 17. 03. 2015, založil na tvrdení, že na rozdiel od prekonaného právneho názoru ústavného súdu v označenom náleze, súčasné právne prostredie prioritizuje pred ochranou vlastníckeho práva, ochranu dobromyseľného nadobúdateľa resp. záložného veriteľa. Tým, že ústavný súd nezohľadňoval ochranu dobromyseľného záložného veriteľa, odklonil sa od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, ktorá takúto ochranu za určitých vyššie uvedených podmienok umožňuje. Vo vzťahu k uvedenému dovolateľ dôvodí uznesením NS SR

sp. zn. 6Cdo/71/2011 z 27. 02. 2013, nálezom Ústavného súdu ČR sp. zn. I. ÚS 3314/11 z 02. 10. 2012, nálezom Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 165/11 z 11. 05. 2011 a v dovolaní označenými niekoľkými rozhodnutiami ESLP.

47. V dovolaní, ktorého prípustnosť sa vyvodzuje z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a/ C. s. p., by mal dovolateľ vysvetliť (a označením rozhodnutia Najvyššieho súdu SR doložiť), v čom sa riešenie právnej otázky odvolacím súdom odklonilo od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu a uviesť, ako by mala byť táto otázka správne riešená.

48. Z obsahu dovolania dovolateľa je zrejmé opäť prioritne jeho polemika s právnym názorom ústavného súdu v jeho náleze č. k. III ÚS 678/2014-55, spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia a kritika toho, ako sa vysporiadal právne s posúdením prejudiciálnej otázky platnosti záložnej zmluvy. Vo vzťahu k uvedenému dovolací súd zdôrazňuje a dovolateľovi do pozornosti dáva, že prípustnosť dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. a/ C. s. p., je podmienená odklonom odvolacieho (nie ústavného) súdu od ustálenej súdnej praxe dovolacieho súdu. Pre splnenie prípustnosti dovolania podľa označeného ustanovenia je nepostačujúce tvrdenie dovolateľa o tom, že aj súd prvej inštancie a následne aj súd odvolací vychádzali a pridržovali sa právneho posúdenia veci ústavným súdom.

49. Navyiac, v danom prípade má význam aj to, aké rozhodnutie (rozhodnutia) dovolateľ v dovolaní označí za ustálenú rozhodovaciu prax. Pokiaľ dovolateľ dôvodí aj rozhodnutiami Ústavného súdu SR, Ústavného súdu ČR a rozhodnutiami ESLP, tieto pod pojem ustálenej súdnej praxe zahrnúť nemožno s akcentom na skutočnosť, že Civilný sporový poriadok viaže prípustnosť dovolania v ustanovení § 421 ods. 1 C. s. p., v písm. a/ a c/ výlučne na rozhodovaciu prax Najvyššieho súdu SR ako súdu dovolacieho; argumentácia inými rozhodnutiami ako rozhodnutiami dovolacieho súdu môže byť relevantná ako podporná argumentácia pri odôvodňovaní dovolania prípustného podľa § 421 ods. 1 písm. b/ C. s. p., avšak nemôže byť spôsobilá vyvolať dovolací prieskum právnych záverov odvolacieho súdu vo veciach, v ktorých dovolateľ odvodzuje prípustnosť dovolania z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a/ (alebo písm. c/) C. s. p. V nadväznosti

na uvedené dovolací súd dáva do pozornosti dovolateľa uznesenie sp. zn. 3Obdo/70/2016 zo dňa 30. 01. 2017, v ktorom uviedol, že dôvod prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. a/ C. s. p., je viazaný na ustálenú rozhodovaciu prax najvyššieho súdu ako súdu dovolacieho a má sa ním zabezpečiť jednota uplatnenia právnej úpravy v rovnakých prípadoch, čím sa zvyšuje právna istota a subjektom práva sa umožňuje predvídať postup súdu, ktorý právna norma ukladá alebo predvída. K pojmu „ustálená rozhodovacia prax dovolacieho súdu“ vid' bližšie aj rozhodnutie sp. zn. 6Cdo/29/2017 zo dňa 24. 01. 2018, ktoré občianskoprávne kolégium NS SR prijalo dňa 10. 10. 2018 ako judikát pod č. R 71/2018.

50. Len pre úplnosť dovolací súd k rozhodnutiu sp. zn. 6Cdo/71/2011, ktorým dovolateľ v dovolaní dôvodí vo vzťahu k prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. a/ C. s. p., uvádza, že predmetom konania bolo posudzovanie dobromyseľnosti nadobúdateľa nehnuteľnosti od nevladníka, s akcentom na kolíziu princípu ochrany práva pôvodného vlastníka a princípu ochrany dobrej viery nového nadobúdateľa, v procese tzv. malej privatizácie. Predmetné rozhodnutie tak vychádza z odlišného skutkového základu. Navyiac, dovolací súd poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Obdo/24/2019 z 28.05.2019, v ktorom najvyšší súd ako súd dovolací vyslovil názor, že „...vo všeobecnosti nemožno jednotne určiť, t. j. unifikovať okolnosti, za existencie ktorých by bolo možné prijať záver o dobromyseľnosti záložného veriteľa, že záložca je oprávnený vec založiť. Takéto okolnosti - podľa názoru dovolacieho súdu - nemožno jednotne určiť ani judikatúrou, pretože posúdenie dobromyseľnosti bude vždy závisieť od okolností a súvislostí konkrétneho prípadu, ktoré sú svojou povahou jedinečné a v iných prípadoch sa nemusia ani vyskytnúť.“ (bod 64. označeného uznesenia).

51. Vzhľadom na všetky vyššie uvedené skutočnosti, najvyšší súd nezistil ani splnenie predpokladov na odloženie právoplatnosti napadnutého rozhodnutia v zmysle § 444 ods. 1 C. s. p., a v súlade s ustálenou praxou dovolacieho súdu o tom nevydal samostatné rozhodnutie.

52. Dovolací súd záverom k písomnému podaniu žalovaného v 4. rade zo dňa 19. 06. 2020, označenému ako „Výjadrenie k vyjadreniu Žalobcu zo dňa 22.05.2020“ (č. l. 1305 - 1308), v ktorom žalovaný vyslovil danosť dovolacieho dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. b/ C. s. p., poukazuje na ust. 434 C. s. p., podľa ktorého dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.

53. Podľa § 427 ods. 1 veta prvá C. s. p., dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Rozsudok odvolacieho súdu č. k. 15Cob/150/2018-1204 zo dňa 17. 09. 2019 bol právnomu zástupcovi dovolateľa - žalovaného v 4. rade doručený, ako vyplýva z údajov na doručení založenej v spise ako č. l. 1214, dňa 20. 01. 2020, a teda lehota dvoch mesiacov uplynula dňa 20. 03. 2020. Keďže vyjadrenie žalovaného zo dňa 19. 06. 2020, v ktorom poukázal na ust. § 421 ods. 1 písm. b/ C. s. p., a ktoré by podľa obsahu bolo možné považovať za doplnenie jeho dovolania zo dňa 19. 03. 2020 o ďalší dovolací dôvod, bolo súdu prvej inštancie doručené dňa 22. 06. 2020, dovolací súd naň nemohol prihliadnuť.

54. Dovolací súd vzhľadom na všetky vyššie uvedené skutočnosti uzatvára, že rozhodnutia konajúcich súdov nevykazujú prvky arbitrárnosti, tieto sú dostatočne odôvodnené, a teda preskúmateľné, ktorá okolnosť viedla dovolací súd k záveru, že v konaní pred odvolacím súdom, ani súdom prvej inštancie, k dovolateľom namietanej vade zmätočnosti uvedenej v § 420 písm. f/ C. s. p., nedošlo. Vo vzťahu k prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. a/ C. s. p., má dovolací súd za nepochybné, že dovolateľ dovolací dôvod nevymedzil spôsobom uvedeným v § 432 ods. 2 C. s. p. So zreteľom na všetky vyššie uvedené skutočnosti, dovolací súd dovolanie žalovaného podľa § 447 písm. f/ C. s. p., odmietol, a to bez toho, aby sa zaoberal otázkou vecnej správnosti napadnutých rozhodnutí.

55. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 veta druhá C. s. p. a § 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z., o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01. 05. 2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.